



**HOTĂRÂRE**  
a Biroului Senatului Universității Politehnica Timișoara  
**Nr. 15 / 29.04.2015**

**Art. 1.** Se aprobă Codul de Etică și Deontologie al Universității Politehnica Timișoara în forma din Anexa la prezenta.

p. PREȘEDINTE,  
Prof.dr.ing. Nicolae ROBU

SECRETAR GENERAL,  
Prof.dr.ing. Carmen GRECEA

CONCILIER JURIDIC,  
Jr. Alina ATANASESCU

# CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE AL UNIVERSITĂȚII POLITEHNICA TIMIȘOARA

## CAP. I. DISPOZIȚII GENERALE

HBS 15/23.04.2016  
S. G.

### Art. 1.

Codul de etică și deontologie al Universității Politehnica Timișoara (denumită în continuare UPT) are la bază:

- a. Legea nr. 1/2011 – legea educației naționale;
- b. Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, cu modificările și completările ulterioare;
- c. Legea nr. 319/2003 privind statutul personalului de cercetare-dezvoltare;
- d. Legea nr. 8/1996 privind protecția drepturilor de autor și a drepturilor conexe, actualizată;
- e. OG nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică;
- f. HG nr. 681/2011 – Codul studiilor universitare de doctorat;
- g. Ordinul MECTS nr. 3666/2012 privind aprobarea Codului drepturilor și obligațiilor studentului;
- h. Carta UPT;
- i. Reglementările interne ale UPT.

### Art. 2.

Termeni utilizati în prezentul Cod se definesc astfel:

- a. *Comunitatea universitară a UPT*: este constituită din cadre didactice cu funcția de bază în universitate, cadre didactice asociate, cadre didactice invitate, profesori emeriți, cercetători, personalul didactic auxiliar, personalul de cercetare auxiliar, studenți aflați la programele de studii universitare și postuniversitare și personalități cărora UPT le-a decernat titlul de Profesor onorific / Doctor Honoris Causa;
- b. *Comunitatea UPT*: este constituită din comunitatea universitară și personalul nedidactic;
- c. *Interes public*: Acel interes care implică garantarea și respectarea de către UPT a drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale cetătenilor, recunoscute de Constituție, legislația internă și tratatele internaționale la care România este parte, precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, cu respectarea principiilor eficienței, eficacității și economicității cheltuirii resurselor;
- d. *Interes privat/personal*: posibilitatea de a pretinde o anumită conduită, în considerarea realizării unui drept subiectiv viitor și previzibil, prefigurat, aflat în patrimoniul unui subiect de drept;
- e. *Conflict de interese*: un membru al comunității UPT este în conflict de interese atunci când, în virtutea funcției/postului pe care îl ocupă ia o decizie sau participă la luarea unei decizii cu privire la care are și un interes personal. Conflictul de interese apare atunci când interesele oficialului public ca persoană privată influențează sau ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obligațiilor și responsabilităților oficiale/professionale;
- f. *Incompatibilitate*: situația în care o persoană din UPT ocupă concomitent două sau mai multe funcții al căror cumul este interzis de lege;
- g. *Hărțuire*: comportament degradant, intimidant sau umilitor care urmărește sau conduce la afectarea capacitatei unei persoane de a desfășura în mod firesc activitățile profesionale și de studiu, sau de a-și exercita drepturile;
- h. *Confecționarea de rezultate sau date*: raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;

- i. *Falsificarea de rezultate sau date*: raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite; manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor; alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite fără a raporta alterările efectuate;
- j. *Plagiat*: expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;
- k. *Autoplaiat*: expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale aceluiași sau acelorași autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale.

**Art. 3.**

Prezentul Cod este aplicabil tuturor membrilor comunității universitare/comunității UPT – studenți, cadre didactice, cercetători, personal didactic auxiliar și nedidactic.

Dispozițiile prezentului Cod trebuie interpretate conform prevederilor legale și în concordanță cu normele și principiile morale și etice.

**Art. 4.**

Codul de etică și deontologie profesională universitară este menit să opereze ca un contract moral între membrii comunității UPT – studenți, cadre didactice, cercetători, personal didactic auxiliar, personal nedidactic – reprezentând un instrument de modelare a comunității universitare în spiritul unor principii și valori etice, contribuind la instalarea unui climat academic bazat pe cooperare și competiție corectă și, prin aceasta, la creșterea prestigiului UPT.

## CAP. II. SCOP ȘI OBIECTIVE

**Art. 5.**

Codul de etică universitară exprimă idealurile, principiile și normele morale pe care membrii comunității universitare consimt să le respecte și să le urmeze în activitatea lor profesională. El stabilește principalele linii de conduită etică pe care comunitatea UPT își propune să le urmeze.

**Art. 6.**

În concordanță cu misiunea și obiectivele Universității Politehnica Timișoara, Codul de etică și deontologie profesională universitară își asumă o triplă funcționalitate:

- *reglementarea* normelor de conduită profesională și morală necesare realizării unor raporturi sociale, profesionale și deontologice, corespunzătoare creerii și menținerii la nivel înalt a prestigiului universității;
- *crearea* unui climat de încredere, respect și demnitate, cooperare și competiție după reguli corecte între membrii comunității academice, precum și între membrii comunității academice și publicul larg;
- *promovarea și manifestarea* valorilor și principiilor academice în raport cu interesul public pe care UPT îl deservește, în scopul asigurării coeziunii instituționale a tuturor persoanelor implicate în activitatea educațională, transferabilității acestor principii în societate și asigurării unor servicii educaționale de calitate, având ca principii etice demnitatea, toleranța, dialogul și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului .

### **Art. 7.**

Obiectivele majore ale acestui Cod sunt:

- a. să ofere membrilor comunității UPT referințe etice care cuprind atât norme obligatorii cât și norme dezirabile;
- b. informarea membrilor comunității UPT asupra conduitei profesionale pe care trebuie să o adopte/pe care trebuie să o pretindă;
- c. să sporească conștientizarea și gândirea etică în relațiile profesionale și interumane a membrilor comunității UPT;
- d. să creeze un climat de încredere și respect reciproc între membrii comunității UPT;
- e. să prevină practicile neloiale/comportamentele care prejudiciază relațiile instituționale, respectiv imaginea Universității;
- f. să asigure ca activitatea instituțională și acțiunile fiecărei persoane din UPT se realizează cu profesionalism, independență, imparțialitate, cinstă și corectitudine;
- g. să servească drept suport pentru prevenirea și sancționarea oricărei încălcări a normelor și principiilor promovate de UPT.

### **Art. 8.**

Codul de etică și deontologie profesională universitară nu se substituie legii sau altor coduri și reglementări. Dispozițiile prezentului Cod nu trebuie interpretate în sensul restrângerii unor drepturi conferite prin lege sau prin contractul colectiv de muncă. Codul de etică și aplicarea lui nu exclud și nu înlocuiesc drepturile și obligațiile legale care revin membrilor comunității UPT. El corelează relațiile pur contractuale cu încrederea, atașamentul și responsabilitatea și protejează membrii comunității UPT de comportamente nedrepte, necinistite sau oportuniste.

### **Art. 9.**

În contractul individual de muncă, respectiv în contractul individual de studii se va include o clauză prin care angajatul sau studentul menționează că a luat cunoștință de prevederile Codului de etică și se angajează, sub semnatură proprie, să respecte prevederile acestuia.

## **Cap. III. PRINCIPIILE CODULUI DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ**

### **Art. 10.**

Principiile promovate de Codul de Etică și Deontologie al UPT și care guvernează conduită membrilor comunității UPT sunt:

- a. *supremația Constituției și a legii*, principiu conform căruia membrii comunității UPT au îndatorirea de a respecta Constituția și legile țării;
- b. *prioritatea interesului public*, principiu conform căruia membrii comunității UPT au îndatorirea de a considera interesul public mai presus decât interesul personal, în exercitarea atribuțiilor ce decurg din rolul asumat în UPT;
- c. *dreptatea și echitatea* garantează că membrii comunității UPT vor fi tratați drept, corect și echitabil, nepermisându-se discriminarea, exploatarea, abuzul de putere. UPT militează pentru nediscriminare și egalitate de șanse la accesul la studii și la angajare, pentru eliminarea conflictelor de interes, prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție, favoritism și nepotism;
- d. *profesionalismul*, principiu conform căruia membrii comunității UPT au obligația de a desfășura activitățile în cadrul Universității cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiințiozitate;

- e. *impartialitatea și independența*, principiu conform căruia membrui comunității UPT, în exercitarea rolului pe care îl dețin sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură;
- f. *loialitatea* – se exprimă prin atașamentul față de instituție și valorile promovate de aceasta, adeziunea conștientă manifestată din proprie inițiativă, față de obiectivele instituției, respectul față de ierarhia instituției, onestitate în relațiile interpersonale, respectul față de adevăr și dreptate, conștiinciozitate în îndeplinirea obligațiilor, respectarea angajamentelor asumate, asigurarea confidențialității informațiilor obținute;
- g. *integritatea morală*, principiu conform căruia membrilor comunității UPT le este interzis să solicite sau să accepte, direct ori indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu în considerarea funcției pe care o dețin sau să abuzeze în vreun fel de această funcție;
- h. *cinstea și corectitudinea*, principiu conform căruia în exercitarea rolului deținut în Universitate și în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu membrui comunității UPT trebuie să fie de bună-credință;
- i. *transparența* creează premizele egalității de şanse în competiție și accesul echitabil la resursele universitare. UPT respectă principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrui comunității UPT, în condițiile legii.
- j. *libertatea gândirii și a exprimării*, principiu conform căruia membrui comunității UPT pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri. Este interzisă periclitarea sub orice formă a dreptului la exprimarea liberă a opiniilor.
- k. *libertatea academică* - reprezintă recunoașterea și garantarea oricărui membru al comunității academice al UPT de a exprima liber opinii academice în spațiul universitar, libertatea de predare, de cercetare și de creație, în conformitate cu criteriile de calitate academică, cu limitările stabilită de lege, respectiv de reglementările interne ale UPT. UPT este un spațiu liber de ingerințe, presiuni și constrângeri politice, economice sau religioase, exceptând constrângările de natură legală, etică și științifică.
- l. *exercitarea autonomiei personale* în perimetru universitar reprezintă posibilitatea de a alege individual, în cunoștință de cauză, programele de studiu și cele de cercetare, traseele de carieră universitară, oportunitățile, nivelul de recunoaștere la care dorește să acceadă persoana respectivă, în concordanță cu prevederile legale și instituționale și cu respectarea drepturilor și libertăților celorlalți membri ai comunității.
- m. *respectul* - se manifestă prin considerația pe care membrul comunității UPT o acordă celorlalți membri ai comunității - studenți, colegi, superiori, subordonați, dar și terțelor persoane, drepturilor și libertăților acestora, instituțiilor, legilor, valorilor sociale, normelor etice și deontologice;
- n. *colegialitatea, generozitatea și omenia* trebuie să se manifeste în relațiile interumane din și în afara perimetruului universitar. Se crează astfel un climat de siguranță și încredere în comunitatea UPT, de întrajutorare colegială, de solidaritate și compasiune pentru depășirea unor momente dificile, de simpatie și sprijin moral sau material în situații de criză.
- o. *decența și eleganța* sunt recomandate atât în ținuta comportamentală cât și în cea vestimentară tuturor membrilor comunității UPT. Se elimină / diminuează astfel excesele de orice natură, improprii unui mediu academic.

Aceste principii trebuie aplicate în mod efectiv de fiecare membru al comunității UPT, prin acțiunile concrete pe care le desfășoară, nefiind suficient ca aceste principii să existe doar la nivel declarativ.

## CAP IV. NORME DE CONDUITĂ. ABATERI

### Art. 11.

Codul de etică și deontologie profesională universitară cuprinde:

- **norme obligatorii** a căror nerespectare atrage după sine angajarea răspunderii juridice și
- **norme dezirabile**, a căror nerespectare nu conduce la o sancționare ce va atrage consecințe juridice. Încălcarea normelor dezirabile poate fi urmată de atenționarea persoanei în cauză cu privire la obligațiile sale de a respecta atât normele obligatorii, cât și normele dezirabile.

### 4.1. NORME OBLIGATORII

#### Art. 12.

În normele obligatorii se încadrează normele pentru respectarea: dreptății și echității, libertății academice, autonomiei personale, valorii personale (meritul), moralității și integrității, onestității și corectitudinii, profesionalismului și responsabilității, transparenței, loialității față de UPT.

Exercitarea rolului de membru al comunității UPT, cu evitarea conflictului de interes și respectarea regimului legal al incompatibilităților reprezintă de asemenea o normă obligatorie.

#### 4.1.1. DREPTATEA ȘI ECHITATEA

##### Art. 13.

Dreptatea și echitatea garantează că în cadrul universității membrii comunității UPT vor fi tratați drept, corect și echitabil, nepermisându-se discriminarea, exploatarea, abuzul de putere.

UPT militează pentru nediscriminare și egalitate de șanse la accesul la studii și la angajare, pentru eliminarea conflictelor de interes, prevenirea și combaterea oricărei forme de corupție, favoritism și nepotism, în cadrul activităților desfășurate în universitate și al activităților convergente.

##### Art. 14.

În Universitatea Politehnica Timișoara nu sunt admise discriminări pe criterii de vârstă, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor affirmative prevăzute de lege.

Toți membrii comunității UPT beneficiază de egalitate de tratament din partea UPT, orice discriminare directă sau indirectă fiind interzisă.

Egalitatea de șanse are la bază asigurarea participării – în limitele competențelor rolului pe care fiecare îl detine în UPT – la activitățile Universității, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.

##### Art. 15.

Abuzul de putere în această secțiune reprezintă o acțiune/inacțiune comisă de către un membru/grup al comunității UPT, care uzitând de autoritatea sa (instituțională, ierarhică, morală) impune unui alt membru al comunității UPT anumite reguli/o anumită conduită, cu un caracter discrețional și cu scopul de a limita drepturile și libertățile persoanei.

##### Art. 16.

Membrii comunității UPT sunt obligați să examineze și să aplice cu obiectivitate criteriile de evaluare a competenței profesionale, excluzând orice formă de favoritism, nepotism și tratament discriminator ori acte de persecuție sau răzbunare.

În acest scop este interzisă discriminarea prin utilizarea de către oricare dintre membrii comunității UPT a unor practici care încalcă legislația privind egalitatea de şanse, dar fără a se limita la:

- organizarea concursurilor sau examenelor;
- selecția candidaților pentru ocuparea posturilor vacante;
- încheierea, suspendarea, modificarea și/sau încetarea raportului juridic de muncă;
- stabilirea sau modificarea atribuțiilor din fișa postului;
- stabilirea remunerației și a recompenselor sau a beneficiilor, altele decât cele de natură salarială;
- informarea și consilierea profesională, dezvoltarea profesională;
- evaluarea performanțelor individuale;
- promovarea profesională;
- aplicarea măsurilor disciplinare;
- dreptul la liberă asociere, inclusiv dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta.

#### **Art. 17.**

În înțelesul prezentei secțiuni, constituie abateri de la etică, în măsura în care nu constituie infracțiuni, fapte de discriminare, abateri disciplinare, următoarele fapte:

- a. o acțiune/inacțiune ce are un caracter de diferențiere, bazată pe un criteriu ce subiectiv și care aduce atingere unui drept sau interes legitim;
- b. exercitarea discreționară/abuzivă a autoritatii unui membru al UPT față de un alt membru al acestuia, dacă fapta este de natură a crea un prejudiciu material sau moral sau de a limita exercițiul drepturilor și intereselor ocrotite de lege și de normele UPT;
- c. abuzul de autoritate.

#### **4.1.2 LIBERTATEA ACADEMICĂ**

##### **Art. 18.**

Libertatea academică reprezintă un principiu esențial care stă la baza organizării activităților didactice și de cercetare. Acest principiu are la bază ideea că orice persoană trebuie tratată ca fiind capabilă de a se forma pe baza propriilor judecăți, opinii, convingeri și proiecte.

UPT se organizează și funcționează independent de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase.

UPT este un spațiu liber de ingerințe, presiuni și constrângerii politice, economice sau religioase, exceptând constrângerile de natură legală, etică și științifică. Comunitatea UPT este protejată față de cenzură, persecuții sau manipulări în condițiile respectării legalității.

##### **Art. 19.**

Exercitarea libertății academice, în înțelesul prezentului Cod înseamnă:

- dreptul membrilor comunității academice a UPT de a exprima în mod liber opinii academice;
- libertatea de predare, cercetare și creație, în conformitate cu standardele academice și prevederile legale;
- încurajarea abordării critice având la bază opinii științifice temeinic argumentate. Datele contradictorii, diferențele de concepție experimentală sau de practică, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici libertății academice și nu constituie abateri de la prezentul Cod;
- dreptul de a publica studii, articole, volume, lucrări, de a candida la obținerea de granturi naționale și internaționale, restricțiile fiind doar cele prevăzute în mod expres de lege și de reglementările UPT;

- studenților le este asigurat dreptul la liberă alegere a cursurilor și programelor de studii, în conformitate cu normele legale în vigoare, reglementările UPT și cu planurile de învățământ; Totodată, fiecare membru al comunității UPT trebuie să respecte libertatea celorlalți și diferențele de păreri, să accepte parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opinile politice sau credințele religioase.

Orice membru al comunității universitare își poate exprima în mod liber, în interiorul sau în exteriorul spațiului universitar, opinii bazate pe competența sa profesională, fără a putea fi cenzurat, manipulat sau persecutat, în condițiile în care el respectă standardele științifice, legale și etice.

#### **Art. 20.**

Exercitarea libertății academice din prezentul Cod trebuie realizată cu respectarea următoarelor principiilor:

- obiectivitate
- deschidere
- neîndoctrinare
- profesionalism

Se interzice manipularea, îndoctrinarea și critica nefondată în cadrul spațiului universitar și, prin aceasta, încălcarea dreptului membrilor comunității academice a UPT la obiectivitate în activitățile de cercetare și educaționale.

Orice membru al comunității universitare trebuie să evite lezarea drepturilor și libertăților fundamentale ale celorlalți.

Exercitarea libertății academice în limitele mai sus prevăzute nu poate constitui motiv de sancționare.

#### **Art. 21.**

În înțelesul prezentei secțiuni, constituie abateri de la etică, în măsura în care nu constituie infracțiuni, abateri disciplinare, următoarele fapte:

- propaganda cu caracter politic desfășurată în interiorul universității sau utilizând infrastructura acesteia;
- prozelitismul religios;
- promovarea unor doctrine sau idei cu caracter extremist, rasist sau xenofob;
- manipularea și îndoctrinarea;
- critica nefondată a opinilor, tezelor, lucrărilor, etc. exprimate de un membru/membrii comunității academice a UPT.

#### **4.1.3. AUTONOMIA PERSONALĂ**

##### **Art. 22.**

Exercitarea autonomiei personale în perimetru universitar reprezintă posibilitatea de a alege individual, în perimetru ofertei UPT, în cunoștință de cauză, programele de studiu și cele de cercetare, traseele de carieră universitară, oportunitățile, nivelul de recunoaștere la care dorește să acceadă persoana respectivă.

În acest scop se asigură exercitarea consimțământului în privința programelor, concursurilor și oportunităților de studiu și cercetare și se oferă oportunități pentru ca fiecare membru al comunității UPT să poată lua și aplica decizii în privința propriei cariere academice și profesionale.

##### **Art. 23.**

Susținerea de către personalul didactic și de cercetare titular de activități de predare și cercetare în alte instituții de învățământ superior sau de cercetare se poate face doar cu acordul scris al senatului UPT.

**Art. 24.**

În înțelesul prezentei secțiuni, constituie abateri de la etică:

- susținerea de către personalul didactic și de cercetare titular de activități de predare și cercetare în alte instituții de învățământ superior sau de cercetare fără acordul scris al Senatului UPT;
- ascunderea în mod deliberat și cu intenție directă a datelor și informațiilor necesare unui membru al comunității UPT de a alege individual, în cunoștință de cauză, programele de studiu și cele de cercetare, traseele de carieră universitară, oportunitățile, nivelul de recunoaștere la care dorește să acceadă persoana respectivă;
- ascunderea în mod deliberat și cu intenție directă a datelor și informațiilor necesare unui membru al comunității UPT pentru a-și îndeplini sarcinile de serviciu.

**4.1.4. VALOAREA PRESTAȚIEI PROFESIONALE ȘI INSTITUȚIONALE (MERITUL)****Art. 25.**

Valoarea personală (meritul) reprezintă singurul criteriu de ierarhizare calitativă acceptat în UPT. Acest tip de ierarhizare este definit de către Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității în colaborare cu departamentele, facultățile și Comisia de Resurse Umane a Senatului UPT.

**Art. 26.**

În cazul studenților, valoarea personală se exprimă prin note / medii și procentul de acoperire a numărului de credite transferabile acumulate din cele necesare anului în care se află.

**Art. 27.**

În cazul cadrelor didactice, valoarea personală se stabilește având în vedere: calitatea activităților didactice, acoperirea disciplinelor la care activează cu material didactic în redactare proprie, publicațiile științifice, activitățile de îndrumare a studenților, granturile de cercetare, contractele cu mediul economic și de afaceri, evaluarea făcută de studenți, participarea la activități administrativ-gospodărești la nivel de departament, facultate, etc.

Acste criterii enunțate cu titlu exemplificativ reprezintă criterii recomanate a se lua în considerare în cadrul procedurilor și metodologiilor de concurs, de acordare a gradațiilor de merit, de menținere a calității de titular în UPT, etc.

**Art. 28.**

Responsabilitatea față de standardele de evaluare a meritului și de aplicare revine Comisiei pentru Evaluarea și Asigurarea Calității, Consiliului de Administrație al UPT, consiliilor facultăților și departamentelor.

Comisia de etică a UPT are rolul de a interveni, pe bază de sesizare sau autosesizare, dacă constată că aceste structuri nu asigură aplicarea principiului meritului în planificarea și evaluarea activității universitare.

**Art. 29.**

În înțelesul prezentei secțiuni, constituie abateri de la etică:

- acordarea de beneficii legale personalului UPT cu nerespectarea/ignorarea/aplicarea parțială și trunichiată a criteriilor stabilite de lege și normele interne ale UPT;
- prezentarea de către candidați a unor informații false/scoase din context/fără suport legal sau probatoriu, de natură a vicia decizia, în cadrul unei proceduri de evaluare/concurs/validare/recunoaștere de merite academice și/sau profesionale;

#### **4.1.5. MORALITATEA ȘI INTEGRITATEA**

##### **Art. 30.**

Moralitatea este o cerință etică majoră pe care UPT o pretinde tuturor membrilor comunității UPT, atât în perimetru universitar cât și în afara lui. Aceasta înseamnă o poziție fermă privind combaterea corupției și evitarea situațiilor care pot implica acte de corupție, cât și în ce privește existența oricărei forme de hărțuire.

Conduita integră se referă atât la integritatea profesională cât și la integritatea personală, integritatea profesională fiind un element al integrității personale.

Conduita personală poate fi uneori atât de scandalosă încât să discreditze profesia.

Prezentul Cod consideră ca fiind trăsături ale unei conduite integre:

- cinstea, onestitatea, sinceritatea;
- tratarea celorlalți după aceeași bază, fără prejudecăți sau idei preconcepute;
- respectarea prevederilor legale și instituționale;
- considerarea interesului public și instituțional ca fiind mai presus de interesul personal subiectiv;
- consecvența.

##### **Art. 31.**

Corupția viciază grav climatul universitar. Ea generează un tratament inechitabil, nedreptăți și favoritism, creează neîncredere. UPT se angajează ferm să sancționeze sever din punct de vedere instituțional orice act de corupție, atât explicită, prin mită și tentativă de mituire (în bani sau servicii), cât și implicită, prin trafic de influență a examenelor sau concursurilor/procedurilor de orice tip.

##### **Art. 32.**

Pentru a evita orice suspiciune de corupție, trebuie luate următoarele măsuri (fără ca această înșiruire să fie limitativă):

- informarea corectă și la timp în privința criteriilor de admitere și de concursuri de orice tip;
- asigurarea transparenței totale a sistemului de evaluare;
- respectarea tuturor termenelor limită impuse pentru orice tip de concursuri și a datelor de examene, cu excepția unor circumstanțe particulare care pot apărea și care trebuie comunicate în termen rezonabil;

#### **4.1.6. ONESTITATEA ȘI CORECTITUDINEA. REGULI DE CONDUITĂ ÎN ACTIVITATEA DE CERCETARE - DEZVOLTARE**

##### **Art. 33.**

Onestitatea și corectitudinea în etica universitară din UPT se referă, în principal, la dreptul la proprietate intelectuală.

Recunoașterea și beneficiile aparțin numai celor care se află la originea unei realizări care reprezintă o proprietate intelectuală: lucrări / rapoarte științifice, cărți, invenții, teze de doctorat, dizertații, proiecte de diplomă, etc. Toți cei care au participat la diferite stadii ale cercetării ale cărei rezultate devin publice trebuie menționați, în spiritul onestității profesionale, al recunoașterii și recunoașterii, cu respectarea criteriilor de performanță din UPT.

De asemenea, onestitatea și corectitudinea se referă la obligativitatea membrilor comunității UPT de a prezenta date și informații corecte și conforme cu realitatea în cadrul oricărora proceduri la care participă/sunt implicați sau oricărora persoane/organisme legal constituite în UPT și care în exercitarea atribuțiilor/competențelor materiale au dreptul de a le solicita.

Prezentul subcapitol detaliază normele de bună conduită în activitățile de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și de inovare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 206/2004.

**Art. 34.**

Respectul pentru proprietatea intelectuală și respectarea drepturilor de autor reprezintă o obligație profesională. Încălcarea ei reprezintă o abatere etică gravă și va fi sancționată.

**Art. 35.**

Se interzice orice formă de fraudă intelectuală: plagiatul sau autoplagiatul, copiatul la examene sau alte forme de verificare a cunoștințelor, substituirea lucrărilor sau a persoanelor examineate, distorsionarea voită a rezultatelor unor cercetări, însușirea nemeritată a unor realizări științifice / tehnice, etc.

**Art. 36.**

Pot constitui abateri de la normele de bună conduită, în măsura în care nu constituie infracțiuni potrivit legii penale, următoarele fapte descrise de Legea nr. 206/2004:

1. confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
2. falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
3. îngreunarea deliberată, împiedicare sau sabotarea activității de cercetare-dezvoltare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile de cercetare-dezvoltare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților de cercetare-dezvoltare.
4. plagiatul;
5. autoplagiatul;
6. includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unuia sau mai multor coautori care nu au contribuit semnificativ la publicație ori excluderea unor coautori care au contribuit semnificativ la publicație;
7. includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;
8. publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;
9. introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice universitare ori pentru posturi de cercetare-dezvoltare,
10. abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
11. abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
12. abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
13. abuzul de autoritate pentru a impune nejustificat propriile teorii, concepte sau rezultate asupra persoanelor din subordine;
14. obstrucționarea activității unei comisii de etică, a unei comisii de analiză în cursul unei analize a unor abateri de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare din subordine;

15. nerespectarea prevederilor și procedurilor legale destinate respectării normelor de bună conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare prevăzute în Legea 206/2004, în Legea nr. 1/2011, în Codul de etică, în codurile de etică pe domenii, în regulamentele de organizare, în Carta UPT, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de către comisiile de etică conform art. 11 alin. (6) din Legea nr. 206/2004
16. faptele prevăzute de art. 221, alin. 2 din Carta UPT, care nu sunt menționate expres în prezentul articol.

**Art. 37.**

Plagiatul, aşa cum este definit în Art. 2, lit.i din Cod, coroborat cu prevederile Legii nr. 206/2004, reprezintă cea mai gravă formă de fraudă intelectuală, care poate ajunge până la nivel de furt intelectual deliberat. O acuzație de plagiat trebuie însoțită de dovada clară a plagierii prin indicarea textului preluat, inclusiv a celor existente pe Internet. Sancțiunile pentru plagiat a membrilor corpului didactic și cercetătorilor pot merge până la desfacerea contractului de muncă.

**Art. 38.**

Următoarele situații pot de asemenea să atragă răspunderea etică prin asociere pentru abateri de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare:

1. participarea activă în abateri săvârșite de alții;
2. cunoașterea abaterilor săvârșite de alții și nesenzarea comisiei de etică sau a Consiliului Național de Etică;
3. coautoratul publicațiilor conținând date falsificate sau confecționate;
4. neîndeplinirea obligațiilor legale și contractuale, inclusiv a celor aferente contractului de mandat sau contractelor de finanțare, în exercitarea funcțiilor de conducere ori de coordonare a activităților de cercetare-dezvoltare.

**Art. 39.**

Datele contradictorii, diferențele de concepție experimentală sau de practică, diferențele de interpretare a datelor, diferențele de opinie sunt factori specifici cercetării-dezvoltării și nu constituie abateri de etică.

**Art. 40.**

În cazul studenților, constatarea unor atitudini frauduloase la examene, în realizarea de referate, lucrări sau proiecte va fi făcută de către cadrele didactice prezente la examen sau cadrele didactice responsabile cu coordonarea activității studenților, care vor lua măsurile prevăzute în regulamentele UPT.

#### **4.1.7. PROFESIONALISMUL ȘI RESPONSABILITATEA**

**Art. 41.**

**Profesionalismul și responsabilitatea** sunt valori pe care UPT le cultivă și le apreciază în mod deosebit. În acest scop sunt încurajate programele academice de înaltă valoare / de excelență, capabile să conducă la evoluția cunoașterii, la formarea de buni specialiști, la creșterea prestigiului universității noastre.

**Art. 42.**

UPT susține și recompensează excelența științifică, profesională, managerială și administrativă, solidaritatea colegială și loialitatea competițională, odată cu sancționarea imposturii, amatorismului, superficialității, dezinteresului și plafonării.

Responsabilitatea profesională și socială presupune implicarea fiecărei persoane în soluționarea, în cele mai bune condiții, a îndatoririlor care îi revin sau pe care și le asumă în interesul societății și a comunității UPT. Fiecare persoană este răspunzătoare pentru faptele sale.

#### **Art. 43.**

În activitatea didactică, profesionalismul și responsabilitatea presupune o calitate înaltă a procesului educațional, care se manifestă prin comunicarea obiectivelor cursului, susținerii cursurilor conform orarului, adaptarea stilului de predare la nevoie și nivelul cursului și la specificul grupului de studenți, elaborarea, pregătirea sau asigurarea materialului didactic necesar studenților pentru curs, seminar sau laborator, ținerea orelor de consultații prevăzute, urmărirea și îndrumarea activității de redactare de lucrări (proiecte, lucrări de licență sau disertație) de către studenți, alegerea unor modalități de examinare potrivite, notarea și comunicarea rezultatelor în termenul prevăzut.

#### **Art. 44.**

Sub aspect pedagogic, profesionalismul și responsabilitatea presupun alegerea celor mai adecvate modalități de tratare a fiecărei teme din cadrul programei, comunicarea obiectivelor disciplinei, alegerea unor modalități de examinare în concordanță cu aceste obiective. Este de asemenea importantă adaptarea stilului de predare la nevoie și nivelul disciplinei de studiu.

#### **Art. 45.**

Fiecare membru al comunității academice își asumă, la nivelul său, răspunderea pentru calitatea procesului educațional.

Orice cadru didactic trebuie să stăpânească în detaliu disciplina pe care o predă, asigurându-se că întregul conținut al disciplinei este actualizat, reprezentativ și adecvat nivelului la care se situează disciplina în planul de învățământ.

Cadrele didactice au libertatea de a adera la o interpretare sau alta a domeniului propriu, fără a impune însă acea orientare particulară studenților în procesul educațional.

Dezacordurile de natură științifică între cadrele didactice din UPT nu trebuie să afecteze pregătirea și evaluarea corectă a studenților.

#### **Art. 46.**

Constituie încălcări ale principiilor profesionalismului și responsabilității:

1. încredințarea de cursuri, seminare sau lucrări de laborator spre a fi susținute de către persoane care nu dețin nivelul de cunoștințe adecvat;
2. consacrarea unei părți importante din timpul alocat cursului sau seminarului unor aspecte fără legătură cu tematica acestuia;
3. obligarea studenților de a-și însuși exclusiv punctul de vedere al cadrului didactic sau refuzul de a lua în discuție, pe bază de argumente, alte puncte de vedere exprimate în aceeași tematică;
4. abordarea de către cadrul didactic în cadrul unui curs doar a unei părți din materie, respectiv doar a aspectelor care îl interesează personal;
5. alegerea unor modalități de examinare în dezacord cu obiectivele cursului

#### **Art. 47.**

Se interzice ocuparea posturilor didactice și de cercetare de către persoane la care s-a dovedit că au realizat abateri grave de la buna conduită în cercetarea științifică și activitatea universitară, stabilite conform legii.

Se anulează concursul pentru un post didactic sau de cercetare ocupat, iar contractul de muncă cu UPT începează de drept, indiferent de momentul la care s-a dovedit că o persoană a realizat abateri grave de la buna conduită în cercetarea științifică și activitatea universitară.

Constatarea abaterilor se face de către Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, conform legii.

**Art. 48.**

Personalul didactic auxiliar și nedidactic din UPT are obligația de a exercita atribuțiile individuale cu profesionalism, integritate, bună credință.

**4.1.8. TRANSPARENȚA**

**Art. 49.**

Transparența creează premizele egalității de şanse în competiție și accesul echitabil la resursele universitare. UPT respectă principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrii comunității UPT, candidații la admitere/la concursurile de ocupare a unor posturi din UPT, instituțiile cu care colaborează și publicul larg.

**Art. 50.**

Se interzice ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul, conform legii, membrii comunității UPT și publicul larg.

**Art. 51.**

UPT solicită membrilor comunității UPT ca în publicațiile lor să menționeze, în mod expres, sprijinul material acordat de universitate sau de alte organizații, instituții, firme sau persoane fizice pentru realizarea cercetării sau publicației respective.

**Art. 52.**

Tuturor membrilor comunității UPT le este garantată respectarea confidențialității în privința aspectelor ce țin de viața personală.

**4.1.9. LOIALITATEA FAȚĂ DE UPT**

**Art. 53.**

Loialitatea față de UPT este o obligație de onoare pentru toți membrii comunității UPT.

Drept concurență neloială va fi considerată orice situație, în care un membru al comunității UPT apelează la practici de denigrare a Universității Politehnica Timișoara (vehicularea, în public sau confidențial, de informații inexakte sau false despre activitatea instituției), concurența "parazitară" (obținerea de avantaje ca urmare a unor confuzii create ș.a.), utilizarea statutului de membru al comunității UPT în afara acesteia, exclusiv în interes personal. Actele de concurență neloială – abateri de la loialitate- pot fi faptele prevăzute în art. 56 din prezentul Cod.

Concurența neloială este o atitudine pe care UPT o condamnă cu fermitate. De aceea, angajarea unor activități didactice la alte universități se poate face doar în condițiile prevăzute în Carta UPT.

**Art. 54.**

Membrii comunității UPT au datoria de a apăra în mod loial prestigiul UPT, evitând orice fapt care ar putea produce prejudicii imaginii sau intereselor acesta.

Membrii comunității UPT au dreptul moral la critică exprimată public, dacă au argumente și probe că au fost încălcate standardele științifice, pedagogice, etice sau legale de către cel sau cei vizitați.

**Art. 55.**

Sunt considerate abateri de la etica universitară și se consideră încălcări ale obligației de loialitate:

1. atacurile personale sau afirmațiile defâimătoare la adresa altor membri ai comunității UPT;
2. desfășurarea de acțiuni menite să ducă la pierderea unor drepturi patrimoniale sau nepatrimoniale dobândite în mod legal de către UPT;
3. defâimarea universității, desfășurarea de acțiuni menite să discreditze UPT sau să afecteze imaginea și prestigiul acesteia.

**4.1.10. INCOMPATIBILITĂȚI. CONFLICTE DE INTERESE****Art. 56.**

Diferența între incompatibilitate și conflict de interes, astfel cum aceste noțiuni sunt definite de lege și de prezentul Cod este: un conflict de interes poate exista atunci când un membru al comunității UPT trebuie să ia o decizie care să influențeze un interes exclusiv personal, în timp ce pentru a se afla într-o situație de incompatibilitate un membru al comunității UPT nu trebuie să ia vreo decizie, fiind suficient faptul că ocupă concomitent două sau mai multe funcții al căror cumul este interzis de lege.

**Art. 57.**

Persoanele care se află în relație de soți, afini și rude, până la gradul al III-lea inclusiv, nu pot ocupa concomitent funcții astfel încât unul sau una să se afle față de celălalt sau cealaltă într-o poziție de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în universitate și nu pot fi numiți în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs ale căror decizii afectează soții, rudele sau afini până la gradul al III-lea inclusiv.

Pozitia de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel va fi analizată conform prevederilor legale și instituționale aplicabile.

**Art. 58.**

Funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare, microproducție nu se cumulează.

Este interzisă cumularea de către o singură persoană a mai multor funcții de conducere, dacă acestea se află în incompatibilitate conform legii.

Nu pot fi membri ai Comisiei de etică universitară persoanele care ocupă vreuna dintre funcțiile: rector, prorector, decan, prodecan, director administrativ, director de departament sau de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare, microproducție.

**Art. 59.**

Nu pot fi implicate în procedura de concurs pentru ocuparea unui post în UPT persoane care:

- a. sunt soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv cu unul sau mai mulți candidați;
- b. sunt angajate în aceeași instituție cu un candidat care deține o funcție de conducere și sunt subordonate ierarhic candidatului;
- c. sunt asociate cu un candidat în societăți comerciale în care dețin, fiecare, părți sociale care reprezintă cel puțin 10% din capitalul societății comerciale;
- d. sunt sau au fost remunerate prin proiecte de cercetare la care un candidat a avut calitatea de director de proiect, în ultimii 5 ani anteriori concursului;
- e. beneficiază ori au beneficiat în ultimii 5 ani anteriori concursului de servicii sau folosesc de orice natură din partea unui candidat.

Persoana în cauză are obligația de a anunța, de preferabil în scris, situațiile de mai sus și de a se abține de la implicarea în luarea oricărei decizii în care ar avea sau ar putea crea aparență că are un interes personal.

În măsura în care situația/situațiile descrisă/descrise mai sus nu era/erau cunoscută/cunoscute la momentul numirii comisiei, persoana în cauză are obligația de a se abține în scris și a solicita în scris înlocuirea sa din comisie. Obligația de a se abține intervine imediat ce cauza respectivă a fost cunoscută.

În situația în care, în urma câștigării unui concurs de către un candidat, una sau mai multe persoane din instituția de învățământ superior urmează să se afle într-o situație de incompatibilitate, numirea pe post și acordarea titlului universitar sau a gradului profesional de cercetare–dezvoltare de către UPT poate avea loc numai după soluționarea situației de incompatibilitate.

#### **Art. 60.**

Conflictele de interes pot să apară din intersectarea mai multor tipuri de relații sau poziții, de natură să afecteze judecările și evaluările corecte și acțiunile membrilor comunității.

Ele pot duce la practici precum favoritismul și nepotismul, la aplicarea unor standarde duble în apreciere sau evaluare, ori la acte de persecuție sau răzbunare, pe care UPT le respinge categoric. Conflictele de interes pot avea la origine relații personale, roluri multiple, interes materiale, colaborări externe sau alte angajamente.

Conflictul de interes, poate fi:

- a. *conflict de interes potential*: când un membru al comunității UPT este pus în situația de a lua o decizie/de a participa într-un organism colegial pentru a lua o decizie sau a îndeplini/a nu îndeplini un act prin care s-ar obține un folos patrimonial pentru sine, soțul său, o rudă sau un afin până la gradul II inclusiv sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în relații comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat sau beneficiază de foloase de orice natură.
- b. *conflict de interes consumat*: în cazul în care membru al comunității UPT a luat o decizie/a participat și a votat într-un organism colegial pentru emiterea unei decizii sau a îndeplinit un act prin care s-a obținut direct sau indirect un folos patrimonial pentru sine, soțul său, o rudă sau un afin până la gradul II inclusiv sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în relații comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat sau beneficiază de foloase de orice natură.

Conflictul de interes actual nu este incriminat, dar subiectul de drept în cauză are obligația de a se abține, pentru a nu genera conflictul de interes consumat.

#### **Art. 61.**

Examinarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea reprezentă o abatere de la etică.

Pentru evitarea acestei situații se impune ca:

1. atunci când există alte cadre didactice de aceeași specialitate, cadrul didactic în cauză să formuleze o declarație de abținere iar examinarea studentului să se facă de către un alt cadru didactic, numit de către directorul de departament sau decan, după caz;
2. în cazul în care nu este posibilă înlocuirea se va numi un alt cadru didactic, având o specialitate cât mai apropiată, pentru a-l asista pe titularul disciplinei la examinarea studentului respectiv.

#### **Art. 62.**

Alte cazuri în care există un conflict de interes actual/consumat:

- a. o persoană poate să decidă/decide acordarea unui premiu sau a unei distincții în favoarea unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea;

- b. o persoană deține mai multe funcții în cadrul Universității, iar interesele pe care trebuie să le apere în considerarea fiecărei funcții nu converg;
- c. o persoană din Universitate angajează sau participă la angajarea contractuală a unității pe care o conduce, unei firme aparținând în tot sau în parte unei persoane cu care se află într-o relație dintre cele menționate la art. 58, alin. 1
- d. un student este angajat la o firmă aparținând cadrului didactic examinator sau unei persoane dintre cele arătate la art.58, alin. 1, respectiv cadrul didactic prestează activitate remunerată pentru student, soțului/soția acestuia sau rudelor până la gradul al III-lea.

În afară de acestea, se consideră drept conflict de interes dacă două persoane, ambele din UPT se află în același timp în relații de subordonare în cadrul unei persoane juridice de drept privat/alte instituții/autorități publice.

#### **Art. 63.**

În orice situație de conflict de interes persoana în cauză are obligația de a încunoaște, de preferință în scris, pe superiorul ierarhic cu privire la existența conflictului de interes și de a se abține de la implicarea în luarea oricărei decizii în care ar avea sau ar putea crea aparență că are un interes personal.

În cazul în care conflictul de interes/incompatibilitatea se referă la conducătorul instituției, acesta este obligat să anunțe Comisia de etică și deontologie profesională a UPT și să se abțină de la îndeplinirea procedurii/actului administrativ/actului de evaluare ș.a;

Comisia se va pronunța de îndată asupra situației de fapt.

#### **Art. 64.**

În cazul unui conflict de interes consumat și realizat cu intenție directă sau indirectă, toate actele juridice sau administrative încheiate direct sau prin persoane interpuse, cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interes, sunt lovite de nulitate.

#### **Art. 65.**

UPT este abilită să ia măsurile necesare în scopul de a evita sau soluționa adevarat situațiile care pot conduce la conflicte de interes care ar putea să compromită, direct sau indirect, îndeplinirea îndatoririlor sale.

#### **Art. 66.**

Nerespectarea regimului conflictului de interes sau al incompatibilităților duce la antrenarea răspunderii persoanei vinovate. Atragerea răspunderii civile nu exclude răspunderea penală, dacă fapta este infracțiune.

### **4.2. NORME DEZIRABILE**

#### **Art. 67.**

**Normele dezirabile** de etică pe care comunitatea UPT le consideră importante sunt: respectul și toleranța, politețea, cumpătarea și moderația, colegialitatea, generozitatea și omenia, decența și eleganța. Acestea reprezintă în fapt atitudini pe care membrul comunității UPT trebuie să le adopte și să le practice cu bună credință.

#### **Art. 68.**

**Respectul și toleranța** reprezintă valori morale pe care UPT le pretinde de la toți membrii comunității UPT, în vederea creerii și menținerii unui climat de confort spiritual și de amabilitate.

Respectul și toleranța trebuie să se manifeste atât pe orizontală – între persoane cu același statut (de același „rang”) – cât și pe verticală – în relațiile ierarhice sau de la cadru didactic la student. Lipsa respectului și toleranței în relațiile ierarhice pe verticală poate conduce la abuz de putere, hărțuire, insultă și inechipări.

Respectul și toleranța în mediul academic presupune acceptarea argumentației ca singurul criteriu de convingere în disputele de idei în general și în cele științifice în particular.

Este de datoria fiecărui membru al comunității UPT să nu practice și să combată xenofobia, rasismul și șovinismul, misoginismul, hărțuirea sub orice formă, insulta și să accepte diversitatea convingerilor filozofice, religioase, politice, etc.

#### **Art. 69.**

**Politețea** decurge în mod natural din comportamentul respectuos și tolerant și are aceeași susținere și apreciere în cadrul comunității UPT.

Politețea în mediul academic are multiple forme de manifestare dintre care, fără să fie limitative, se pot menționa:

- curtoazie și respect datorate fiecărui membru al comunității UPT. Încălcarea acestei obligații de către o persoană nu conferă celui lezat dreptul de a adopta o conduită similară;
- respectarea diferențelor de ordin religios, lingvistic sau de altă natură între membrii comunității UPT;
- salutul și răspunsul la salut în condiții civilizate / cu deferență, atât în facultate cât și în exterior, atât pe orizontală (între colegi), cât și pe verticală (ierarhic);
- atitudine politicoasă față de persoane cu nevoi speciale și persoane în vîrstă, în toate împrejurările.

#### **Art. 70.**

**Cumpătarea și moderația** în comportament și limbaj sunt recomandate tuturor membrilor comunității UPT. Prin aceasta se evită orice formă de exces care ar putea conduce la crearea de tensiuni interumane, la deteriorarea climatului academic. Cumpătare și moderație se recomandă și cadrelor didactice pentru evitarea exigențelor exagerate la diferite forme de verificare a cunoștințelor studenților.

#### **Art. 71.**

**Colegialitatea, generozitatea și omenia** trebuie să se manifeste în relațiile interumane din și în afara perimetrului universitar. Se crează astfel un climat de siguranță și încredere în comunitatea UPT, de întrajutorare colegială, de solidaritate și compasiune pentru depășirea unor momente dificile, de simpatie și sprijin moral sau material în situații de criză.

#### **Art. 72.**

**Decența și ținuta** sunt recomandate atât în ținuta comportamentală cât și în cea vestimentară tuturor membrilor comunității UPT. Se elimină / diminuează astfel excesele de orice natură, improprii unui mediu academic.

## **CAP. V. MĂSURI INSTITUȚIONALE PENTRU GARANTAREA ORIGINALITĂȚII LUCRĂRILOR DE LICENȚĂ, MASTER, DOCTORAT, ARTICOLELOR ȘTIINȚIFIICE SAU A ALTOR LUCRĂRI.**

### **Art. 73.**

Pentru garantarea originalității lucrărilor de licență, master, doctorat, alte lucrări științifice, decanul de an/cadrele didactice/conducătorul științific, începând cu primul an de studiu, vor explica studenților:

- definiția furtului intelectual;
- abaterile de la normele de bună conduită academică prevăzute de Legea nr. 206/2004;
- sancțiunile ce pot fi aplicate;
- metodologiile specifice pentru întocmirea lucrărilor științifice;

și vor încerca, în măsura posibilităților, să prezinte exemple concrete cu privire la aplicabilitatea practică a instrucțiunilor în domeniu.

### **Art. 74.**

Titularii de curs/seminar/laborator/atelier/proiect și conducătorii științifici ai lucărilor de licență/disertație/doctorat au obligația de a oferi studenților în permanență consiliere în vederea evitării fraudelor academice. Decizia despre modul în care această consiliere este acordată studenților aparține titularului obligației de consiliere.

Prin fraudă academică se înțelege săvârșirea oricărei dintre faptele enumerate la art. 37 din prezentul Cod.

### **Art. 75.**

Fiecare lucrare de licență/disertație/absolvire sau proiect de diplomă trebuie să conțină o declarație, semnată de candidat, prin care se asigură originalitatea lucrării/proiectului.

Lipsa declarației nu permite candidatului să se prezinte la proba de prezentare și susținere a lucrării de licență/disertație/absolvire sau a proiectului de diplomă.

### **Art. 76.**

Lucrările doctoranzilor (inclusiv lucrările de doctorat/proiectele) sunt însoțite de asemenea de declarații pe propria răspundere cu privire la autenticitatea lucrării și calitatea de autor/coautor a persoanei care o prezintă.

### **Art. 77.**

Conducătorul de doctorat are obligația stabilită expres în contractul de studii doctorale de a sesiza de urgență IOSUD cazurile de eventuale fraude academice, de încălcări ale eticii universitare sau a unor abateri de la buna conduită în cercetarea științifică, inclusiv a plagiatului, săvârșite de studentul doctorand.

### **Art. 78.**

Sancțiunile aplicabile pentru faptele de plagiat – constatate conform legii și regulamentelor interne – pot merge până la exmatriculare/desfacerea contractului individual de muncă.

## **CAP. VI. CADRUL ȘI LIMITELE PENTRU REZOLVAREA PE CALE AMIABILĂ A UNOR SITUAȚII CONFLICTUALE INTERVENITE ÎNTRE MEMBRI AI COMUNITĂȚII UPT**

### **Art. 79.**

Atunci când fapta sesizată aduce atingere unui interes privat, nu prejudiciază grav și iremediabil drepturile/interesele reclamantului și nu este de natură a prejudicia imaginea Universității sau de a perturba activitatea în cadrul colectivului, Comisia de Etică poate exercita un rol activ în vederea soluționării pe cale amiabilă a conflictului ivit între părți (reclamant și reclamat).

Prevederile prezentului articol se aplică în special în cazul încălcării normelor dezirabile de etică pe care comunitatea UPT le consideră importante: respectul și toleranța, politețea, cumpătarea și moderația, colegialitatea, generozitatea și omenia, decența și eleganța.

### **Art. 80.**

În cazul în care părțile ajung la un acord de conciliere, Comisia de etică va emite un raport în care va constata stingerea litigiului pe cale amiabilă.

Comisia poate formula recomandări în vederea prevenirii unor fapte identice sau similare.

În raportul anual al Comisiei de Etică, recomandările vor fi evidențiate distinct, dacă e cazul.

## **CAP VII. COMISIA DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE UNIVERSITARĂ A UNIVERSITĂȚII POLITEHNICA TIMIȘOARA**

### **Art. 81.**

Comisia de etică și deontologie a UPT, este organizată ca o structură permanentă, fără personalitate juridică, constituită pentru asigurarea și respectarea eticii universitare precum și sancționarea abaterilor de la etică.

În exercitarea atribuțiilor ce îi revin, Comisia de etică și deontologie a UPT este independentă și nu poate fi supusă vreunei ingerințe, presiuni din partea nici unei persoane. independentă în exercitarea atribuțiilor ce îi revin, în cadrul UPT .

### **Art. 82.**

Structura și componența Comisiei este propusă de Consiliul de Administrație, avizată de Senatul UPT și aprobată de Rectorul UPT.

În urma respectării etapelor prevăzute la alin. 1, Rectorul UPT va emite o Decizie privind componența nominală a membrilor Comisiei.

Comisia este formată din 11 membri, din care obligatoriu un reprezentant al studenților.

Comisia are un președinte care este desemnat de Rectorul UPT odată cu decizia de numire a Comisiei. Numirea președintelui Comisiei de etică este avizată de Senatul UPT

### **Art. 83.**

Membrii comisiei sunt persoane cu prestigiu profesional și autoritate morală, și care au calitatea de titular în UPT, în condițiile legii.

Nu pot fi membri ai Comisiei persoanele care ocupă funcții de conducere/executive, indiferent de nivel.

În mod obligatoriu din Comisie trebuie să facă parte un reprezentant al studenților.

**Art. 84.**

Mandatul Comisiei este de 4 ani. Mandatul fiecărui membru al Comisiei este de maxim 4 ani.

În situația în care mandatul unui membru al comisiei începează înaintea împlinirii termenului de 4 ani, va fi numit un nou membru în termen de 30 de zile, cu respectarea prevederilor de la art. 7-9.

În cazul înlocuirii unui membru al Comisiei, durata mandatului noului membru nu poate depăși data la care expiră mandatul Comisiei.

Membrii Comisiei nu pot depăși două mandate consecutive, în două legislaturi.

La alegerea unei noi Comisii de etică, Comisia care își începează mandatul asigură predarea tuturor documentelor președintelui noii Comisii.

**Art. 85.**

Comisia beneficiază de un secretar care ține evidența documentelor Comisiei, redactează procesele-verbale și celealte acte necesare, asigură contactele și alte acțiuni conexe activității de secretariat.

Secretarul Comisiei face parte din personalul administrativ al UPT.

Secretarul Comisiei nu este membru cu drept de vot al Comisiei.

Secretarul Comisiei este propus de Secretarul General al UPT și numit prin decizie a Rectorului UPT.

**Art. 86.**

Președintele reprezintă Comisia în relația cu conducerea universității și are următoarele atribuții:

- a. propune planificarea activităților necesare pentru îndeplinirea misiunii atribuite prin prezentul regulament și o supune aprobării Comisiei;
- b. convoacă, conduce și moderează ședințele de lucru ale Comisiei;
- c. stabilește ordinea de zi a ședințelor de lucru ale Comisiei;
- d. coordonează întocmirea raportului anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare;
- e. prezintă rectorului și senatului universitar raportul anual menționat la lit. d);
- f. în cazul indisponibilității sale desemnează pe oricare dintre membrii comisiei în vederea exercitării temporare a atribuțiilor de președinte.

**Art. 87.**

În cazul indisponibilității președintelui, acestuia îi este conferită prerogativa de a desemna pe oricare dintre membrii comisiei în vederea exercitării temporare a atribuțiilor de președinte.

**Art. 88.**

Membrii Comisiei participă la ședințele acesteia, analizează sesizările, emit puncte de vedere, își exprimă opinia cu privire la modul de soluționare a cauzei în mod independent și individual. Membrii comisiei exercită orice alte atribuții ce decurg din lege și din reglementările interne ale UPT.

**Art. 89.**

Mandatul membrilor Comisiei de începează în următoarele cazuri:

- a. revocare la propunerea Consiliului de Administrație, avizată de Senatul UPT și aprobată de rectorul UPT;
- b. prin demisie;
- c. prin pierderea calității de membru al comunității UPT;
- d. în urma aplicării unor sancțiuni disciplinare/cu privire la încălcarea normelor de etică.

### **Art. 90.**

Consilierul juridic poate participa la ședințele comisiei în calitate de invitat, fără a avea dreptul de a-și expune punctul de vedere asupra elementelor de fapt ce fac obiectul lucrărilor comisiei. Consilierul juridic nu face parte din Comisie și nu are drept de vot.

Hotărârile comisiei de etică universitară sunt avizate de consilierul juridic al universității.

Răspunderea juridică pentru activitatea Comisiei și hotărârile acesteia revine universității.

În redactarea hotărârilor Comisiei suportul tehnic juridic este asigurat de Oficiul Juridic al UPT.

### **Art. 91.**

#### **Competența materială:**

Comisia analizează și soluționează sesizările cu privire la faptele ce pot constitui abateri de la normele de etică universitară, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, a Legii nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile Codului de etică și altor prevederi interne ale UPT.

Sunt de competență comisiei de etică universitară abaterile de la codul de etică petrecute în interiorul universității și campusului universitar, cât și cele desfășurate în afara acesteia, în măsura în care implică membrii propriei comunități universitare.

### **Art. 92.**

#### **Competența având în vedere calitatea persoanelor:**

Comisia analizează și soluționează sesizările cu privire la faptele ce pot constitui abateri de la normele de etică universitară, săvârșite de membrii comunității UPT, așa cum această comunitate este definită în articolul 15 din Carta UPT.

În cazul în care o persoană nu mai deține calitatea de membru al comunității UPT, Comisia poate analiza și soluționa cazul numai dacă fapta a fost săvârșită în perioada în care persoana respectivă avea calitatea de membru al comunității UPT. Comisia poate propune aplicarea unei sancțiuni în această situație doar dacă sancțiunea este expres prevăzută de lege și produce efecte juridice față de o persoană care la data emiterii hotărârii nu mai are calitatea de membru al comunității academice a UPT.

### **Art. 93.**

În cazul în care Comisia constată că nu este competentă a soluționa o sesizare se pronunță în acest sens. Hotărârea va fi motivată în fapt și în drept.

### **Art. 94.**

Comisia are următoarele atribuții:

- a. analizează și soluționează abaterile de la etica universitară, pe baza sesizărilor/plângerilor sau prin autosesizare, conform Codului de etică și deontologie universitară și prezentului Regulament de Organizare și Funcționare. Comisia va analiza numai sesizările/plângerile scrise asumate prin identitate și semnătură;
- b. stabilește sancțiunile pentru abaterile de la etică, astfel cum acestea sunt definite în Codul de etică și în legislația aplicabilă;
- c. numește comisii de analiză pentru examinarea sesizărilor referitoare la abaterile de la buna conduită în activitatea de cercetare-dezvoltare aduse în atenția sa în urma sesizărilor sau pe bază de autosesizare;
- d. aprobă sau nu rapoartele emise de comisiile de analiză;
- e. realizează un raport anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii în activitățile de cercetare, care se prezintă rectorului, senatului universitar și constituie un document public;

- f. contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie universitară, care se propune senatului universitar pentru adoptare și includere în Carta universitară;
- g. atribuțiile stabilite de Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare;
- h. emite recomandări cu privire la respectarea eticii în UPT;
- i. emite propuneri de modificare ale Codului de etică UPT, care se înaintează Senatului UPT pentru adoptare;
- j. alte atribuții prevăzute Carta UPT sau de lege.

**Art 95.**

Modul de lucru, procedurile realizate de Comisia de Etică sunt descrise detaliat în Regulamentul de Organizare și Funcționare al Comisiei de Etică și Deontologie a UPT, care de asemenea este aprobat de Senatul Universității.

## **CAP VIII. INDIVIDUALIZAREA SANCȚIUNILOR APLICABILE PENTRU ABATERILE DE LA ETICĂ**

**Art. 96.**

Abaterea de la etică reprezintă o faptă în legătură cu statutul de membru al comunității UPT și care constă într-o acțiune sau inacțiune săvârșită cu vinovăție de către membrul comunității UPT, prin care acesta a încălcat prevederile prezentului Cod.

Abaterile de la etică sunt faptele menționate expres în prezentul Cod.

Poate fi calificată drept o abatere de la etică orice altă faptă săvârșită de un membru al comunității UPT care a fost analizată în cadrul Comisiei și care îndeplinește elementele constitutive prevăzute în alin. 1 din prezentul articol.

**Art. 97.**

Sancțiunea pentru abaterea de la etică se stabilește în raport cu gravitatea abaterii săvârșite de membrul comunității UPT, avându-se în vedere următoarele:

- a. împrejurările în care fapta a fost săvârșită;
- b. gradul de vinovăție al membrului comunității UPT;
- c. consecințele abaterii;
- d. comportarea generală în cadrul UPT al subiectului;
- e. eventualele sancțiuni suferite anterior de către acesta.

**Art. 98.**

Sancțiunile stabilite de comisia de etică și deontologie universitară sunt puse în aplicare de către rector, în termen de 30 de zile de la stabilirea sancțiunilor.

**Art. 99.**

Sancțiunile care se pot stabili pentru personalul didactic și de cercetare și personalul didactic și de cercetare auxiliar de către comisia de etică universitară pentru încălcarea eticii universitare sunt următoarele:

- a) avertisment scris;
- b) diminuarea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;
- c) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control, ca membru în comisii de doctorat, de master sau de licență;

- d) destituirea din funcția de conducere din învățământ;
- e) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

**Art. 100.**

Sanctiunile care se pot stabili de către comisia de etică universitară studenților și studenților-doctoranzi pentru încălcarea eticii universitare sunt următoarele:

- a) avertisment scris;
- b) exmatriculare;

**Art 101.**

Pentru abaterile de la activitatea de cercetare, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 206/2006 și secțiunea 4.1.6. din Codul de Etică sanctiunile sunt stabilite de comisia de analiză, numită de Comisia de Etică, aprobate de Senatul UPT și puse în aplicare de Rectorul UPT.

Sanctiunile ce pot fi stabilite de comisia de analiză sunt:

1. avertisment scris;
2. retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de bună conduită;
3. diminuarea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;
4. suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între 1 an și 10 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control sau ca membru în comisii de concurs;
5. destituirea din funcția de conducere din instituția de cercetare-dezvoltare;
6. desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

**Art. 102.**

Reabilitarea persoanei sancționate poate fi dispusă în condițiile legii de către cel care a aplicat sancțiunea.

**CAP. IX. DISPOZIȚII FINALE**

**Art. 103.**

Prezentul Cod se completează cu prevederile legale aplicabile, prevederi legale ce prevalează.

**Art. 104.**

Codul de etică al Universității Politehnica Timișoara nu trebuie folosit nici pentru supunerea subalternilor, nici pentru subminarea superiorilor, ci respectat în litera și spiritul său, pentru crearea și dezvoltarea unui climat etic și deontologic propice desfășurării activităților specifice unei Universități.

**Art. 105.**

Periodic și ori de câte ori este cazul, prezentul Cod poate suferi modificări, completări sau revizuiri, care trebuie aprobate de Senatul UPT.

**Art. 106.**

Prevederile prezentului Cod se aplică și se completează cu prevederile legale aplicabile. În cazul în care există o contradicție între prevederile prezentului Cod și dispozițiile legale, acestea din urmă prevalează.

**Art. 107.**

Prezentul Cod de etică și deontologie profesională universitară a fost aprobat în ședința Biroului Senatului Universității Politehnica Timișoara din data de 29.04.2015 și face parte integrantă din Carta Universității Politehnica Timișoara.

**RECTOR,**

Prof.univ.dr.ing. Viorel-Aurel Șerban



**p. PREȘEDINTE SENAT**

Prof.univ.dr.ing. Nicolae Robu



**PREȘEDINTE COMISIE DE ETICĂ,**

Prof.univ.dr.ing. Francisc Peter



**CONSILIER JURIDIC,**

Jr. Alina Atanasescu

